

EIGENDECOMPOSITION & SVD

(1) %

- $\forall n \times n$ matice lze rozložit na součin reálných matic
- speciální případ \rightarrow dekompozice na vlastní (eigendecomposition)

$$A = Q \Lambda Q^{-1}$$

\uparrow ortonormální ($Q Q^{-1} = Q^{-1} Q = I$)
 \uparrow diagonální

$$\rightarrow A Q = Q \Lambda \xrightarrow{Q^{-1}} A Q_i = \lambda_i Q_i \quad (i=1, \dots, n)$$

$$\begin{pmatrix} & & & \\ & \lambda_i & & \\ & & \ddots & \\ & & & \lambda_n \end{pmatrix} \begin{pmatrix} | & & & | \\ \vdots & & & \vdots \\ 0 & & & 0 \\ \vdots & & & \vdots \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \uparrow \\ \vdots \\ \uparrow \end{pmatrix} \begin{pmatrix} \lambda_1 \\ \vdots \\ \lambda_n \end{pmatrix}$$

Q_i vlastní vektor eigenvector
 λ_i vlastní číslo eigenvalue

- vlastní číslo \propto typický řád do rostoucí posl.: $\lambda_1 \geq \lambda_2 \geq \dots \geq \lambda_n$

$$A = \begin{bmatrix} 23 & 36 \\ 36 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.8 & -0.6 \\ 0.6 & 0.8 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 10 & 0 \\ 0 & -25 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0.8 & 0.6 \\ -0.6 & 0.8 \end{bmatrix} = Q \Lambda Q^{-1}$$

- Při dekompozici na vlastní číslo lze využít i jako na spektrální dekompozici

$$Q \Lambda Q^{-1} = (Q \Lambda) Q^{-1} \rightarrow \text{násobení řádkový vektorů a sloupcového vektorů}$$

\rightarrow tvoříme řádky Q^{-1}

$$\Rightarrow A = \begin{bmatrix} \lambda_1 & & & \\ & \lambda_2 & & \\ & & \ddots & \\ & & & \lambda_n \end{bmatrix} \begin{bmatrix} Q_1' \\ \vdots \\ Q_n' \end{bmatrix} = \lambda_1 Q_1 Q_1' + \lambda_2 Q_2 Q_2' + \dots + \lambda_n Q_n Q_n'$$

Vlastnosti dekompozice

- (1) Ne $\forall n \times n$ matice $v \mathbb{R}$ lze dekomponovat na vlastní číslo \neq

$$A Q = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} Q_1 \\ Q_2 \end{bmatrix} = \lambda \begin{bmatrix} Q_1 \\ Q_2 \end{bmatrix}$$

- (2) lze dokázat (Serfe, 1982), že když je A sym. eigenč. a vektorů jsou vždy $v \mathbb{R}$

- (3) vl. vektorů nejsou unikátní

$$\rightarrow A Q_i = \lambda Q_i \Rightarrow A(-1)Q_i = \lambda(-1)Q_i \rightarrow \text{reflexe}$$

$$\rightarrow \Lambda \text{ lze nahradit } K \Lambda (K = \pm I) = K^{-1} \Lambda K \Rightarrow Q \rightarrow Q \cdot K^{-1}$$

$$\rightarrow Q^* \Lambda^* Q^{*1} \begin{matrix} \Lambda^* \\ \begin{pmatrix} \lambda_1 & & \\ & \lambda_2 & \\ & & \ddots \\ & & & \lambda_n \end{pmatrix} \end{matrix} \text{ je jiná dekompozice}$$

(4) $\# \lambda_i \neq 0 = \text{rank } A$

5) ∇ spektrální dekompozice = norma (Frobenius) matice \Rightarrow
 \uparrow
 norma

každá z "komponent" matic dekompozice přispívá (vyčíslyje) do normy převodní matice

$$A = \begin{bmatrix} 23 & 36 \\ 36 & 2 \end{bmatrix} \Rightarrow \|A\|_F = 23^2 + 36^2 + 36^2 + 2^2 = 3125$$

$$A = \lambda_1 Q_1 Q_1' + \dots + \lambda_n Q_n Q_n' \Rightarrow \|A\| = \|\lambda_1 Q_1 Q_1' + \dots + \lambda_n Q_n Q_n'\| =$$

$$= \|\lambda_1 Q_1 Q_1'\| + \dots + \|\lambda_n Q_n Q_n'\| = \lambda_1 \|Q_1 Q_1'\| + \dots + \lambda_n \|Q_n Q_n'\|$$

$$= \lambda_1 + \dots + \lambda_n \quad \begin{matrix} \underbrace{Q_i Q_i' = I}_1 \end{matrix}$$

$$\Rightarrow \|A\| = 10^2 + 25^2 = 3125$$

- 1. komponenta přispívá $\frac{10^2}{10^2 + 25^2} = 0.8 = 80\%$
- 2. — " — $\frac{25^2}{10^2 + 25^2} = 0.2$

\rightarrow 6) Eigen dekompozice může být také chápána jako způsob, jak nejlépe aproximat matici A řídí n maticí nízšího řádu k. Nejlepší aproximace je $\lambda_1 Q_1 Q_1' + \dots + \lambda_k Q_k Q_k'$

← singulární rozklad matice

SVD = Eckart-Yang theorem

\forall nxm matice A lze rozložit na $A = P \Phi Q'$

• uvažet: předpokládáme, že známe SVD A:

$$A'A = Q \Phi P' P \Phi Q = Q \Phi^2 Q$$

$\begin{matrix} \text{Q} = P P' \Rightarrow I \\ \text{ortonormální} \\ \text{první singulární vektory} \\ n \times n \end{matrix}$
 $\begin{matrix} \text{singulární hodnoty} \\ n \times n \end{matrix}$
 $\begin{matrix} \text{levé singulární vektory} \\ n \times n \end{matrix}$

→ uvažet vlastní čísel A'A dostaneme Q a Φ . Zbývá P

$$A = P \Phi Q'$$

$$AQ = P \Phi Q' Q$$

$$AQ \Phi^{-1} = P \quad \leftarrow \text{diagonální} \rightarrow \text{existuje inverze}$$

• příklad SVD

$$X = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 1 \\ 2 & 0 \end{bmatrix} \rightarrow X'X = \begin{bmatrix} 14 & 5 \\ 5 & 5 \end{bmatrix} = Q\Phi^2Q =$$

$$= \begin{bmatrix} 0.91 & -0.41 \\ 0.41 & 0.91 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 16.03 & 0.00 \\ 0.00 & 2.77 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0.91 & 0.41 \\ -0.41 & 0.91 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \phi_1 = 4.03, \phi_2 = 1.67$$

$$P = XQ\Phi^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 1 \\ 2 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0.91 & -0.41 \\ 0.41 & 0.91 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4.03^{-1} & 0 \\ 0 & 1.67^{-1} \end{bmatrix} =$$

$$= \begin{bmatrix} 0.43 & 0.85 \\ 0.78 & -0.19 \\ 0.45 & -0.49 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \text{SVD: } X = P\Phi Q' = \begin{bmatrix} 0.43 & 0.85 \\ 0.78 & -0.19 \\ 0.45 & -0.49 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4.03 & 0 \\ 0 & 1.67 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0.91 & 0.41 \\ -0.41 & 0.91 \end{bmatrix}$$

- Vlastnosti:

1) Když jsou \forall sing. hodnoty různé (typicky s reálnými daty) pak jsou sing. vektory v P, Q unitární (čtvereční a ortogonální)

2) Jestli A symetrická, pak je SVD = eigendekompozice ($A = T\Phi T'$)

$$A = A' \Rightarrow P\Phi Q' = Q\Phi P'$$

$$Q'P\Phi Q'P = Q'Q\Phi P'P$$

$$Q'P\Phi Q'P = \Phi \Rightarrow Q'P = I$$

3) Podobně jako spektrální dekompozice, vede SVD na optimální least-square aproximaci původní matice matricí nižšího řádu

\Rightarrow pro $\text{rank}(A) = r \geq k \Rightarrow$ opt. aproximaci dostaneme zachováním prvních k singulárních hodnot $\Rightarrow A$ je aproximována pomocí $\phi_1 p_1 q_1' + \dots + \phi_k p_k q_k'$, kde p_i, q_i jsou i -té sloupce vektory P a Q